

Referat fra DFMS Temadag for sonografer 8-10-16

Herlev Hospital var vært for den årlige temadag for sonografer (sygeplejersker/ jordemødre) i DFMS regi. 44 tilmeldte havde valgt at mødes med scanningskolleger bredt repræsenteret fra hele Danmark – Rigshospitalet, Hvidovre, Herlev, Holbæk, Roskilde, Næstved, Odense, Aabenraa, Kolding og

Hjørring. Rundvisning i afdelingen som altid udbytterig.

IUGR og flowundersøgelser ved overlæge Pernille Nørgaard, Herlev

Pernille holdt et flot og meget praktisk anvendeligt oplæg om IUGR og flowundersøgelser. Angivelse af definitioner for AGA, SGA, FGR og IUGR med opmærksomhed omkring usikkerheden på en EFBW-beregning på ca. 10%. Gennemgang af flowmålinger for henholdsvis arteria umbilicalis, arteria cerebri media, med pointering af, at CPR (cerebroplacentar ratio) efter gestationsuge 34 er den væsentligste prædictor for dårligt outcome. Ductus venosus, arteria uterina og PSV-måling blev også gennemgået med gode råd/tips og tricks til optimering af undersøgelsen-

Input fra alle afdelinger angående praksis for flow – hvem udfører hvilke flow?

Sonografgruppen gennemgik landet rundt hvilke flow, sonografer rutinemæssigt kunne/måtte udføre. Alle udførte umbilical flow og art. cerebri media flow med CPR beregning. Langt størsteparten udførte arteria uterina, men flere steder kun sjældent anvendt. Ca. halvdelen af afdelingerne udførte ductus arteriosus – nogle på indikation, andre rutinemæssigt i forbindelse med enten nakkefoldsuls eller malformationsuls. På en enkelt afdeling varetog udelukkende læger alle flowundersøgelser.

Størstedelen udførte FHA ved nakkefoldsuls.

NIPT – status i Danmark i dag?

NIPT bliver for nuværende analyseret på danske laboratorier i Ålborg, Skejby, Odense, Rigshospitalet og Hvidovre. De fleste steder med fin performance og svartid på ned til 4 dage. Men enkelte steder også mange inkonklusive svar (grundet tekniske problemer?) Alle steder blev NIPT tilbudt som alternativ til CVS ved høj risikopatienter. Kun i Ålborg havde man (endnu) tilbud til mellemrisiko gruppen 1:300 til 1:1000. (Skejby tidligere udbudt prøven til 1:300 – 1:700). Array vidt udbredt for nuværende, men ikke entydigt anvendt i landet.

Hvidovre er startet på et projekt: "Forhøjet risiko – hvad nu?" En instruktionsvideo på nettet, som patienterne kan se for at blive klædt bedre på til at vælge undersøgelser efter fund af høj risiko.

Rundspørge omkring risikovurdering og anvendelse af DT fra tidligere graviditet og fødsel af normalt barn, viste at det kun var Rigshospitalet og Hjørring, der rutinemæssigt anvendte denne i beregningen. Næstved og Hillerød anvendte "gammel DT" ved patienter med et højrisko svar.

Altså stor forskellighed i landet på dette område – og dermed også forskelligt sammenligningsgrundlag for risikoberegningerne i FØTO-dadabasen.

ISUOG verdenskongres Montreal 2015. Highlights ved sonograf Gitte Størup

Den årlige internationale ISUOG scanningskongres er et samlingssted for al ny viden indenfor føtalmedicinen – en imponerende række af præsentationer fra højt respekterede forskere på området. 9 sale med simultane foredrag – vigtigt at have gennemlæst programmet for at få størst udbytte.

NIPT var det store emnefelt, men tydeligt var også en langt større detaljeringsgrad på den tidlige misdannelsesscanning ved nakkefoldsuls.

Olav Bjørn Petersen holdt et flot indlæg som nr. 3 Top Abstract omkring det faktum, at NIPT ikke finder ca. 30% af de atypiske kromosomanomalier. Tidlig misdannelsesscanning og CVS/Array væsentlig for at optimere diagnostikken. Flere andre indlæg ved den danske gruppe (Ann Tabor m.fl.) og herunder Gitte Størup med 2 mundtlige præsentationer omkring kønsbestemmelse, som blev godt modtaget.

Andre emner var rengøring af transducere, usikkerhed i angivelse af sikkerhedsværdier på ULS-apparater (MI/TI) samt tidligere sectio og uhensigtsmæssig placentalejring i den forbindelse.

Landet rundt - med fokus på rekruttering af nye sonografer

Debat om oplæring af nye sonografer. Er det bedst at lære nakkefold eller

misdannelsesscanning først? Generelt var alle afdelinger pressede på grund af stigende fødselstal, og det var derfor svært at fastholde optimale oplæringsprogrammer. Meget varierende vilkår tidsmæssigt på 30 – 60 minutter. Hvidovre har tilbudt at tage kolleger ind udefra til oplæringsprogrammer mod betaling.

Debat om virkemidler for at fastholde sonografer. Lisbet Skov (Herlev) lavede rundspørge angående tidsforbrug ved normale programmer og oplæringsprogrammer.

Næste DFMS sonograf temadag 2017

Aabenraa bød ind som vært til næste års temadag for **sonografer lørdag d. 30-9-17.**

Emner 2017

1. **Patientklager – juridisk problematik**
2. **1. Trimester – nye normer for udvidet tidlig misdannelsesscanning?**
3. **Hjertescanning – BABY-heart – projekt i hovedstaden Uls efter barnets fødsel mhp uopdagede hjertefejl**
4. **Dokumentation indenfor føtalmedicin**
5. **Supervision ved oversete malformationer**
6. **Evt.**

Mange tak til Herlev for flotte rammer og god mad.

Referent Gitte Størup

